

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Світлана СМОЛЕНСЬКА

"30"серпня 2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Мечислав ЧЕКАНОВИЧ

Протокол засідання кафедри
будівництва, архітектури та дизайну

ХДАЕУ

від «25» серпня 2023 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Дизайн архітектурного середовища»**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма – «Архітектура та містобудування»

Спеціальність – 191 Архітектура та містобудування

Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

Кропивницький – 2023

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Дизайн архітектурного середовища
Факультет	Архітектури та будівництва
Назва кафедри	Будівництва, архітектури та дизайну
Викладач	<p>Мечислав ЧЕКАНОВИЧ, к.т.н., професор кафедри будівництва, архітектури та дизайну, Заслужений винахідник України, дійсний член Академії будівництва України, відмінник освіти України, сертифікований провідний експерт з обстеження будівель і споруд.</p> <p>Розробка нових надміцних архітектурних конструкцій (на рівні вперше в світі) і оригінальних технологій та їх дослідження з метою впровадження в архітектурно-будівельну практику.</p> <p>ЛУЦИК Сергій Петрович; член Національної Спілки архітекторів України, атестований архітектор, старший викладач кафедри будівництва, архітектури та дизайну ХДАЕУ</p>
Контактна інформація	066-013-15-57, e-mail: chekanovych_m@ksaeu.kherson.ua kaf_bud@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Вівторок, четвер, 15:00-16:00
Програма дисципліни	<p style="text-align: center;">ЗМІСТОВА ЧАСТИНА I (7-ий семестр) ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА</p> <p>Тема 1. Основи дизайну архітектурного середовища. Метою дизайну архітектурного середовища є удосконалення і гармонізація людського оточення. Шляхи і способи досягнення цієї мети значною мірою залежать від вихідних умов конкретного проектного завдання. Разом з тим існують певні принципи і закономірності, які наслідують закони природи та суспільства і є визначальними для багатьох галузей художньої та технічної творчості.</p> <p>Тема 2. Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища. Етика дизайну архітектурного середовища є запорукою його якості. Вона вимагає від дизайнера виваженого та коректного підходу до виконання проектування. На формування етики дизайну впливають прагматичні вимоги людини до якості середовища, а також її духовні потреби – переймання традиціями проектування, врахування історичної спадщини, самобутності суспільства, коректності соціальних нововведень до середовища міста. Наприклад, організація місць паркування автотранспорту не повинна здійснюватися за рахунок демонтажу дитячих ігрових і спортивних майданчиків, вирубки зелених насаджень. Етика дизайну архітектурного середовища полягає в пошуку компромісних рішень, поліпшенні умови життя та побуту людини еволюційним шляхом.</p> <p>Тема 3. Типологія архітектурного середовища. Змістовні (функціональні) властивості архітектурного середовища визначаються вимогами діяльності людини. Для типології архітектурного середовища необхідно виділити типи діяльності людини.</p> <p>Тема 4. Організація діяльності з проектування архітектурного середовища. Стадії проектування. Діяльність, що спрямована на створення архітектурного середовища, цілком залежить від конкретних</p>

умов проєктної задачі й певних обставин, що впливають на хід її розв'язання. Професійна діяльність архітектора-дизайнера може зніціюватись замовником, який незадоволений ситуацією, що склалася, або самим архітектором-дизайнером, що має власну концепцію середовища життєдіяльності та розшукує замовника й сприятливі умови реалізації своїх творчих задумів. Не існує визначеної послідовності операцій, яка б у повній мірі гарантувала би досягнення успішного результату у всіх випадках.

Тема 5. Гармонізація архітектурного середовища.

За організації об'ємно-просторової композиції архітектурного середовища архітектори та дизайнери з використанням такого способу просторових перетворень геометричних форм не тільки досягають високої якості ансамблю форм архітектурного середовища, що проєктується, але повноцінно й економічно використовують земельний ресурс відведених для будівництва площ.

Тема 6. Модернізація архітектурного середовища.

Розв'язання задачі модернізації формальних змін в архітектурі та дизайні передбачає дослідження категорій еволюційності та константності форм відповідно до розвитку суспільних потреб в певних часових рамках; боротьбу з моральним старінням форми об'єкта відповідно до функціональних, конструктивних, технологічних, експлуатаційних та інших вимог і відповідно до оточуючих цей об'єкт інших об'єктів з тими ж вимогами

Тема 7. Морфологія та стилізація архітектурного середовища.

Сутність будь-якого артефакту в процесі його стилізації передбачає високу професійну досконалість і абсолютний естетичний смак архітектора-дизайнера. Це умова, коли стилізація здатна піднятися до створення реальних художніх цінностей. У такому випадку стилізація в мистецтві – не більше, ніж різновид «кітч» в культурі. Стилiзація певних форм об'єктів предметного середовища існування людини базується на виявленні та синтезі відповідних форм аналогів чи прототипів, на які багате певне природне середовище.

Тема 8. Семантика архітектурного середовища.

Однією з проблем архітектури та дизайну є дослідження образності форми будівель, об'єктивних закономірностей формування їхньої естетичної інформативності. Геометрія такої образності представляє певний набір знакових форм, що відображають соціокультурний, ідеологічний зміст внутрішніх функціональних і естетичних зв'язків життєдіяльності людини, а певні спроби систематизації таких структур можна зустріти в роботах з теорії архітектури. Але більшість таких спроб є недостатніми щодо розкриття змісту поставленої проблеми, потребують розвитку і остаточної наукової систематизації.

Тема 9. Прогнозування архітектурного середовища.

Сучасна наукова прогностика налічує приблизно 140 методів і прийомів прогнозування науково-технічного розвитку процесів, предметів та явищ. Методи наукової прогностики естетичного формоутворення в дизайні предметного середовища поки що не виявлені. Перш ніж визначитись із методом, який буде доцільним для прогнозування естетично-інформативних формоутворень (ЕІФ), необхідно знати клас, до якого належить такий метод чи прийом прогнозування.

Мова викладання	Українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	<p>Навчальна дисципліна «Дизайн архітектурного середовища» вивчається здобувачами вищої освіти за освітньою програмою першого бакалаврського рівня спеціальності 191 Архітектура та містобудування на 4 курсі у 7 семестрі.</p> <p>Дизайнер середовища - це фахівець з комплексного дизайну простору і інтер'єру, що оточую людина. Професія підходить тим, кого цікавить малювання і креслення.</p> <p>Дизайнер середовища перетворює не тільки зовнішній вигляд навколишнього середовища і предметів, але і створює гармонію між їх внутрішньою суттю і функціональністю. Це відносно нова і дуже перспективна професія, що виникла на стику двох традиційних наук - архітектури і прикладного мистецтва.</p>
Інформаційний пакет дисципліни	Методичні вказівки з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища»

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	<p>Мета навчальної дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» – рдобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей розв'язання комплексних проблем у сфері архітектури, дизайну та будівництва. Формування креативної особистості та підготовка фахівця, здатного просторово уявляти і наочно відображати творчі рішення типових, оригінальних і перспективних завдань та проблем комплексного характеру в галузі дизайну архітектурного середовища з розробкою відповідної проектної документації.</p>
Завдання вивчення дисципліни	<p>Завдання навчальної дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» студентами спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» є ознайомлення з правилами, закономірностями та послідовністю виконання від ескізних рішень до об'ємно-просторових вирішень, формування та удосконалення архітектурного простору як внутрішнього так і зовнішнього.</p> <p>Дисципліна «Дизайн архітектурного середовища» містить діалектичний зв'язок з рядом навчальних курсів: «Нарисна геометрія», «Основи макетування», «Історія стилів мистецтва», «Історія світової архітектури», «Архітектурне проектування», «Архітектурні конструкції», «Інженерні системи та обладнання будівлі» «Загальна композиція» «Регламентація проектної діяльності та ДБН» та інші.</p>

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна	ІК. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі у сфері архітектури та містобудування, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів.
Загальні	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі

	знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові)	СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн. СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнер-ському і ландшафтному проектуванні. СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів. СК19. Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів. ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтному середовища.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2023/2024
Семестр	7-й.
Курс	4-й.
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК26)
Пререквізити	Дисципліна «Дизайн архітектурного середовища» містить діалектичний зв'язок з рядом навчальних курсів: «Нарисна геометрія та інженерна графіка», «Основи макетування», «Історія світової архітектури», «Архітектурне проектування», «Архітектурні конструкції», «Інженерне обладнання будівель і споруд» «Загальна композиція» «Нормативно-правове забезпечення прєктної (містобудівної) діяльності»та інші.
Постреквізити	Знання з основних розділів дисципліни забезпечують подальше вивчення таких дисциплін: «Архітектурні конструкції», «Інженерне обладнання будівель і споруд», «Технології будівництва», «Архітектурне проектування», «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота та атестація здобувачів вищої освіти».

5. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3,0/90 годин
Лекції	22 годин
Практичні / Семінарські	8 годин

Лабораторні	16 годин
Самостійна робота	44 години
Форма підсумкового контролю	екзамен (7 семестр)

6. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Програмне забезпечення: Word; Excel; PowerPoint; Zoom; Google Meet; AutoCAD; ArcGis; Digitals; Система електронного навчання Moodle
Обладнання	Електронний варіант лекцій. Тестові завдання (електронний варіант)

7. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового видів контролю. Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати правила внутрішнього розпорядку університету, відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних поведінкових норм. Для забезпечення необхідної якості знань здобувачі вищої освіти мають регулярно готуватись до занять, працювати з навчальною літературою, з мережевими ресурсами тощо. Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних та лабораторних занять, повною мірою долучатись до активних форм навчання.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 % від оцінки).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять здійснюється шляхом написання рефератів з пропущеної теми. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять, для виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій, методичні вказівки та рекомендовану літературу. З метою розвитку необхідних фахівцю навичок самостійної роботи і практичного використання методів композиції при вирішенні поставлених задач, а також для стимулювання більш поглибленого вивчення матеріалу дисципліни програмою курсу передбачено 28 графічних робіт (за весь курс). Тематика робіт, методичні вказівки та індивідуальні завдання визначаються кафедрою на підставі існуючих і власних розробок.
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту

заборонено.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина I (1-ий семестр) Архітектурна композиція							
1	Лекція 1	Основи дизайну архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Основи дизайну архітектурного середовища.				4	
	Практичне заняття 1	Основи дизайну архітектурного середовища.			2		3
	Лабораторна робота 1	Основи дизайну архітектурного середовища.		2			3
2	Лекція 2	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 2	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.		2			3
3	Лекція 3	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.				4	
	Практичне заняття 2	Вимоги і принципи конструювання архітектурного середовища.			2		4
4	Лекція 4	Типологія архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Типологія архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 3	Типологія архітектурного середовища.		2			4
5	Лекція 5	Організація діяльності з проектування архітектурного середовища. Стадії проектування.	2				
	Самостійна робота	Організація діяльності з проектування архітектурного середовища. Стадії проектування.				4	
	Лабораторна робота 4	Організація діяльності з проектування архітектурного середовища. Стадії проектування.		2			4
6	Лекція 6	Гармонізація архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Гармонізація архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 5	Гармонізація архітектурного середовища.		2			4
7	Лекція 7	Модернізація архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Модернізація архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 6	Модернізація архітектурного середовища.		2			4

8	Лекція 8	Морфологія та стилізація архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Морфологія та стилізація архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 7	Морфологія та стилізація архітектурного середовища.		2			4
9	Лекція 9	Семантика архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Семантика архітектурного середовища.				4	
	Лабораторна робота 8	Семантика архітектурного середовища.		2			4
10	Лекція 10	Прогнозування архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Прогнозування архітектурного середовища.				4	
	Практичне заняття 3	Прогнозування архітектурного середовища.			2		4
11	Лекція 11	Прогнозування архітектурного середовища.	2				
	Самостійна робота	Прогнозування архітектурного середовища.				4	
	Практичне заняття 4	Прогнозування архітектурного середовища.			2		4
		Розрахунково-графічна робота					15
	Разом за змістовною частиною 1		22	16	8	44	60
		Екзамен	-	-	-	-	40

9. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекційних занять викладається основний матеріал дисципліни «Дизайн архітектурного середовища». Використовуються словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлюване, інструктивно-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів). Проводяться лекції за формами: вступна, тематична, оглядова, підсумкова. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту. Рівень засвоєння матеріалу здобувач вищої освіти контролює самостійно шляхом відповідей на запитання для самоперевірки.
Практичні /Семінарські	Словесні методи: пояснення, навчальна дискусія. Практичні методи: виконання графічних завдань, належне оформлення завдань. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. На практичних заняттях розв'язуються практичні задачі з дизайну середовища. Рівень засвоєння матеріалу контролюється рівнем виконання графічних робіт, і за допомогою проведення захистів (пояснень) графічної роботи. Остаточні, самостійно опрацьовані завдання входять до альбому графічної роботи (ГР).
Лабораторні	Словесні методи: пояснення, навчальна дискусія. Практичні методи: графічні вправи, зарисовки. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. На лабораторних заняттях розбираються складні ситуації при проектуванні з дизайну середовища. Рівень

	засвоєння матеріалу контролюється рівнем виконання графічних робіт, і за допомогою проведення захистів (пояснень) графічної роботи. Остаточо, самостійно опрацьовані завдання входять до альбому графічної роботи (ГР).
Самостійна робота	<p>Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: ескізи, графічні роботи.</p> <p>Для самостійного опрацювання лекційного матеріалу здобувачі вищої освіти використовують, крім підручників, навчально-методичну літературу, створену на кафедрі.</p> <p>З метою розвитку необхідних фахівцю навичок самостійної роботи і практичного використання методів композиції при вирішенні графічних та практичних задач, а також для стимулювання більш поглибленого вивчення матеріалу дисципліни програмою курсу передбачено 28 графічних робіт (аудиторних). Тематика робіт, методичні вказівки та індивідуальні завдання визначаються кафедрою на підставі існуючих і власних розробок.</p>

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Методи навчання як свідомі систематичні й послідовні дії, що ведуть до досягнення поставленої мети з вивчення і засвоєння дисципліни «Дизайн архітектурного середовища» включають проведення:

лекцій з застосування мультимедійного проектору. Здобувачі вищої освіти мають доступ до електронного варіанту лекцій у веб-середовищі Moodle та за необхідності використовувати їх під час підготовки до практичних занять, підсумкового контролю знань;

практичних і лабораторних занять з використанням сучасних методик. **Діалогів і бесід** з практичних питань;

самостійної роботи з рекомендованими підручниками в читальному залі університету, спеціальним довідковим і інформаційним матеріалом кафедри;

індивідуальної роботи зі здобувачами з питань більш глибокого вивчення окремих тем і напрямків навчальної програми, виконання самостійної роботи.

Методи які використовуються при вивченні дисципліни поділяються на:

а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником; ілюстрування, практичні роботи);

б) методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, кейсові ситуації).

Поточний контроль здійснюється після викладання лекційного матеріалу, методики виконання практичних занять та самостійного завдання згідно плану і обсягів змістової частини. Поточний контроль має за мету перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю знань під час навчальних занять визначається викладачем і на кожний навчальний рік затверджується на засіданні кафедри. Основною формою поточного контролю є усне опитування здобувачів кожної теми змістової частини та перевірка індивідуальних завдань.

Навчальна програмна з дисципліни передбачає регулярне проведення обов'язкових контрольних заходів, успішне виконання яких в відведений час має дати семестрову рейтингову оцінку. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача протягом семестру; б) способом тестового контролю виконання окремих тем змістових

частин. Постійність роботи здобувачів вищої освіти у семестрі досягається шляхом проведення самостійних, контрольних робіт, тестових завдань, лабораторних робіт та розрахунково-графічної роботи.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Оцінювання знань здобувачів на основі підсумкового контролю відбувається: а) захистом завдань графічних робіт, що відносяться до змістової частини; б) способом контролю виконання контрольних робіт за змістовими частинами.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю в 7 семестрі є іспит. Здобувач вищої освіти допускається до складання іспиту, якщо він здав та захистив графічну роботу і написав контрольні роботи за змістовими частинами на позитивні оцінки. Екзамен складається з однієї частини: теоретичної – у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою). Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність/екзамен (60/40 балів).

10. Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)											Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)	
Змістова частина I													
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	РГР		
6	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	15	40	100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12.Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник/Йоганнес Іттен. Пер. Із нім. С. Святенко. Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.
	Дячун З. Конструювання меблів : навч. посіб., Ч. 1. Київ : Києво-Могилянська академія, 2011. 387 с.
	Заварзін О.О. Тектонічна культура творів архітектури та дизайну // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини : зб. наук. пр. // ІПСМ НАМ України. Київ : Хімджест, 2010. Вип. 7. С. 87–91.
	Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В., Житкова Н.Ю., Шемсе-дінов Г.І. Основи дизайну архітектурного середовища : підруч. Київ : КНУБА, 2010. 400 с.
	Тімохін В.О. Методологія проектування архітектурного середовища : Конспект лекцій для студ. спец. 7,8.120103 «Дизайн архітектурного середовища»; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. Київ : КНУБіА, 2006. 48 с.
	Ефимов А.В. Дизайн архитектурной среды : учебник для вузов. Моск-ва : Архитектура-С, 2005. 504 с.
	Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2003. 192 с.
	Заварзін О.О. Концепція теорії дизайну середовища // Теорія та історія архітектури і містобудування : Збірник наукових праць НДІТІАМ. Вип. 5. Київ : НДІТІАМ, 2002. С. 52–59.
	Заварзін О.О. Принцип об'ємної гармонізації предметного середовища // Технічна естетика і дизайн // Міжвідомчий науково-технічний збірник. Вип. 2. Київ : Віпол, 2002. С. 102-106.
	Гнесь І.П., Рочняк Ю.А., Лучко Л.І. Дизайн архітектурного середовища : методичні вказівки до практичних занять із курсу «Дизайн архітектурного середовища» для студ. баз. напрямку 1201 «Архітектура» спец. 120101 «Архітектура будівель і споруд», 120102 «Містобудування», 120103 «Дизайн архітектурного середовища». Львів : Національний університет «Львівська політехніка», 2001. 33 с.

	<p>Заварзін О.О. Технічна естетика і сучасний дизайн будівель // Технічна естетика і дизайн // Міжвідомчий науково-технічний збірник. Вип. 1. Київ : Віпол, 2001. С. 87–91.</p>
	<p>Заварзін О.О. Модернізація // Геометрія і семіотика естетичної інформативності предметного середовища: Дис...кандидата технічних наук: 05.01.03 «Технічна естетика». Київ : КНУБА, 2000. С. 122–130.</p>
	<p>Заварзін О.О. Стилізація // Геометрія і семіотика естетичної інформативності предметного середовища: Дис...кандидата технічних наук: 05.01.03 «Технічна естетика». Київ : КНУБА, 2000. С. 130–141.</p>
	<p>Заварзін О.О. Прогнозування геометрії естетичної інформативності предметного середовища // Теорія та історія архітектури і містобудування: Збірник наукових праць НДІТІАМ. Вип.3. Київ : НДІТІАМ, 1998. С. 36–43.</p>
Додаткова	<p>Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія / І.А. Юрченко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. -368 с.</p>
	<p>Шоповал Н.Г. Основи архітектурного формотворення: навч. посіб. – К.: Основа, 2008. – 448 с.: іл.</p>
	<p>Боднар О.Я. Золотий переріз і евклідова геометрія у науці та мистецтві: монографія / О.Я. Боднар. – Львів: НВФ «Українські технології», 2005. – 198 с.</p>
	<p>Архітектура: Короткий словник-довідник / уклад.: А.П. Мардер, Ю.М. Євреїнов, О.А. Платоницька та ін.: За заг. Ред. А.П. Мардера. – К.:Будівельник, 1995. – 335 с.: іл.</p>
Фахові періодичні видання	<p>Таврійський науковий вісник. Херсонський державний аграрно-економічний університет. Головний ред. – доктор сільськогосподарських наук, професор, заслужений працівник науки та техніки України, завідувач каф. землеробства О.В. Аверчев</p>
	<p>Вісник. Національний університет «Львівська політехніка» «Архітектура». Відповід. ред. – д.т.н., проф. Б.С. Черкес.</p>
	<p>Науковий вісник будівництва. Харківський національний університет будівництва та архітектури. Головний ред. - д.т.н., проф. Д.Ф. Гончаренко.</p>
	<p>Архітектурний вісник. Київський національний університет будівництва та архітектури. Відповід. ред. – к. арх., проф., завідувач кафедри містобудування Інституту архітектури та дизайну, Національного університету «Львівська політехніка» Г.П. Петришин.</p>

Інформаційні ресурси	Міністерство освіти і науки України: https://mon.gov.ua/ua
	Міністерство інфраструктури України: https://mtu.gov.ua/
	Підручники для студентів он-лайн: http://stud.com.ua/
	Он-лайн бібліотека підручників: http://studentam.net.ua/
	Он-лайн-бібліотека освітньої та наукової літератури: http://eduknigi.com/index.php
	Електронна бібліотека info-library: http://www.info-library.com.ua/
	On-line Бібліотека: http://readbookz.com/